

Jak zorganizować obóz strażacki?

Wielkimi krokami zbliża się czas wakacji. W organizacji naszej pracy z MDP pojawia się zagadnienie związane z koloniami, półkoloniami i obozami. Śledząc grupy w mediach społecznościowych, zauważamy, że coraz częściej opiekunowie pytają, jak zorganizować taki wypoczynek dla młodzieży? Postaramy się w kilku krokach opisać tematy związane z organizacją obozu strażackiego.

PIOTR KOZIEŁ, PAWEŁ MACIEJNY

Jesteśmy zwolennikami świadomych, planowanych działań, więc najpierw warto zadać sobie pytanie – po co wysłać dzieci na obóz strażacki? Jeżeli potrafimy na nie odpowiedzieć, możemy też łatwiej przekonać rodziców i sponsorów do naszych planów podjęcia właśnie takiej aktywności. Udział dzieci w obozach wakacyjnych może przynieść wiele zalet, w tym:

Rozwój niezależności

Obozy wakacyjne dają dziecku okazję do zdobycia nowych umiejętności i doświadczeń, które zwiększają jego poczucie niezależności. Może nauczyć się, jak radzić sobie w nowym otoczeniu, podejmować decyzje i działać samodzielnie.

Przyjaźń i kontakty

Uczestnicy mają okazję spotkać się z innymi dziećmi o podobnych zaintereso-

owaniach i wieku, co pozwala na nawiązanie nowych przyjaźni i zwiększa ich umiejętności interpersonalne.

Aktywność fizyczna

Strażackie obozy wakacyjne często oferują szeroką gamę aktywności takich jak: pływanie, jazda na rowerze, wspinaczka, turystyka piesza, ćwiczenia ze sprzętem pożarniczym, które pomagają w utrzymaniu dobrego zdrowia i kondycji fizycznej dziecka.

Rozwój umiejętności

Dzieci mają okazję do nauki nowych umiejętności i rozwijania zainteresowań. Szkolenia na bazie treningu strażackiego mają charakter interdyscyplinarny, strażak musi sobie radzić w wielu nieprzewidzianych sytuacjach, więc szkolenie na obozie strażackim dla młodzieży rozwija wszechstronnie jego uczestników.

Zaufanie do samego siebie

Przebywanie na obozie wakacyjnym może pomóc dziecku w rozwoju poczucia własnej wartości i zwiększyć jego pewność siebie, co z kolei przekłada się na sukcesy w szkole i życiu.

Aktywny, pożyteczny wypoczynek

Obozy wakacyjne dają dzieciom szansę na odcięcie się od codziennych obowiązków i stresu szkolnego, co pozwala na odpoczynek i naładowanie baterii przed kolejnym rokiem szkolnym. Często jest to również odpoczynek od urządzeń mobilnych, co powoduje, że dziecko uczy się funkcjonowania w oparciu o własne umiejętności.

Stan prawny

Ustawa o systemie oświaty rozumie wypoczynek jako organizowany dla dzieci i młodzieży w celach rekreacyjnych lub regeneracji sił fizycznych i psychicznych, połączony

ze szkoleniem lub pogłębianiem wiedzy, rozwijaniem zainteresowań, uzdolnień lub kompetencji społecznych dzieci i młodzieży, trwający nieprzerwanie co najmniej 2 dni, w czasie ferii letnich i zimowych oraz wiosennej i zimowej przerwy świątecznej, w kraju lub za granicą, w szczególności w formie kolonii, półkolonii, zimowiska, obozu i biwaku.

W artykułach od 92a do 92t znajdują się wszystkie podstawowe informacje na ten temat. Między innymi wykaz podmiotów, które są uprawnione do organizacji kolonii i obozów. Bez względu na to, czy OSP posiada osobowość prawną czy nie, jeśli zamierza robić obóz w formie niezarobkowej, to ma do tego prawo – oczywiście po spełnieniu określonych warunków.

Rozporządzenie w sprawie wypoczynku dzieci i młodzieży określa procedurę zgłaszania wypoczynku, programy kursów na wychowawców i kierowników oraz liczbę uczestników wypoczynku pozostających pod opieką wychowawcy.

Baza

Obozy wakacyjne mogą odbywać się w różnych miejscach, takich jak ośrodki wypoczynkowe, domki letniskowe lub pola namiotowe. Lokalizację dopasowujemy do planu zajęć, jaki sobie założymy, najważniejsze, na co musimy zwrócić uwagę, to bezpieczeństwo, a także dobre wyżywienie i infrastruktura obiektu. Ustawodawca założył, że obiekty takie jak placówki edukacyjne i hotele, skoro muszą stale spełniać warunki bezpieczeństwa pożarowego, to nie ma konieczności sprawdzania tych miejsc. Jeśli jednak obiekt wykorzystywany jest okazjonalnie do wypoczynku, konieczna będzie opinia miejscowego

komendanta miejskiego/powiatowego PSP. Dokument taki jest ważny 3 lata i powinien zostać dołączony do zgłoszenia.

Kadra

Wybór kierownika z odpowiednimi kwalifikacjami – wyżej omówione przepisy prawa definiują, jakie warunki powinien spełniać: wykształcenie co najmniej średnie, ukończone 18 lat, niekaralność, ukończony kurs kierownika wycieczek oraz potwierdzone co najmniej 3-letnie doświadczenie w wykonywaniu zadań dydaktyczno-wychowawczych lub opiekuńczo-wychowawczych, uzyskane w okresie ostatnich 15 lat. Wiele razy zadawano nam pytanie, czy opiekun MDP wpisuje się w ten zakres? Praca opiekuna MDP to bardzo często właśnie praca dydaktyczno-wychowawcza, warto jednak zastanowić się przed porwaniem się z motyką na jakiegokolwiek ciała niebieskie – z praktycznego punktu widzenia ma to być osoba o zdolnościach kierowniczych i menedżerskich, jej zadaniem będzie przygotowanie ramowego planu działań, dozоровanie pracy wychowawców, często musi podejmować trudne decyzje, nadawać kierunek pracy całego obozu, koordynować działania instruktorów, wychowawców i ewentualnie osób zewnętrznych zapraszanych do prowadzenia szkoleń. Na kierowniku spoczywa ogromna odpowiedzialność za bezpieczeństwo wszystkich uczestników.

Wychowawca

Jak wskazują przepisy prawa, wychowawcą musi być osoba posiadająca minimum średnie wykształcenie, ukończony kurs wychowawców wycieczek, ważne badania lekarskie, zaświadczenie o niekaralności, ukończone 18 lat (oczywiście istnieją pewne wyjątki). Dobierając tę część kadry, warto postawić na osoby odpowiedzialne, zdyscyplinowane, kreatywne i odporne na stres. Praca wychowawcy trwa 24 h na dobę i czasem z ograniczoną ilością snu.

Kursy na wychowawców i kierowników

Kusi nas czasami, aby zrobić szybki papier w prosty i tani sposób. Może się jednak okazać, że jest to strzał w kolano. Wszelkie kursy internetowe lub hybrydowe nie są organizowane w legalny sposób. Kurs kierownika to 10 godzin zegarowych, a wychowawcy aż 36. Warto więc wybrać organizatora, który zrobi to możliwie najlepiej i wybierając aktywne formy pracy, przygotowuje naszą kadrę do intensywnej i bezpiecznej pracy podczas wycieczek naszych podopiecznych.

Podział na grupy

Przepisy mówią, że jeden wychowawca może mieć pod opieką maksymalnie 20 uczestników, w przypadku gdy w grupie jest choć jedno dziecko 10-letnie lub młodsze – 1 wychowawca na 15 uczestników. W grupie nie może być więcej niż dwie osoby przewlekłe chore bądź z niepełnosprawnością. Dobrą praktyką jest jednak tworzenie mniejszych liczebnie grup – łatwiej pracować, kształtować relacje i więzi, a w przypadku sytuacji losowych łączyć grupy, by nie przekroczyć przepisów prawa. Jeżeli planujemy cyklicznie prowadzić obozy, warto zadbać, by kadra składała się zarówno z osób doświadczonych, jak i młodych, które będą uczyć się pewnych algorytmów i zasad pozwalających tworzyć udaną przestrzeń do rozwoju dzieci.

Program

Dobrze jest opracować interesujący i zróżnicowany program, który będzie dostosowany do wieku dzieci i ich zainteresowań. Należy upewnić się, że zawiera on zarówno zajęcia ruchowe, kulturalne, jak i typowo pożarnicze, aby zapewnić dzieciom różnorodność.

Termin

Należy wybrać daty i ustalić terminy, które będą odpowiednie dla większości dzieci i rodziców. Upewnić się, że turnus obozu nie koliduje z innymi ważnymi wydarzeniami, takimi jak wakacje rodzinne, wyjazdy lub kolo-

nie organizowane przez szkołę. Ogromne znaczenie przy wyborze terminu będzie miała też dostępność bazy noclegowej.

Dokumentacja

W pierwszej kolejności należy zarejestrować obóz w „Bazie wypoczynku” na stronie wypoczynek.mein.gov.pl. Wypoczynek należy standardowo zgłosić na 3 tygodnie przed jego rozpoczęciem. Po przeprowadzeniu naboru rodzice wypełniają karty kwalifikacyjne (wzór można znaleźć w rozporządzeniu). W trakcie trwania wycieczki wychowawcy prowadzą dzienniki wychowawców. Warto przed rozpoczęciem obozu przygotować odpowiednie regulaminy dotyczące funkcjonowania dzieci na obozie oraz zapoznać z nimi rodziców i naszych podopiecznych. Dokumentacja powinna być prowadzona na bieżąco, przejrzysta i czytelna.

Niezbędnik uczestnika

W momencie ogłoszenia naboru dobrą praktyką jest podać listę rzeczy potrzebnych dzieciom, takich jak ubrania, obuwie, śpiwory, kosmetyki, akcesoria sportowe itp.

Jak widać, przygotowanie obozu, choć na pierwszy rzut oka wymaga kilku skomplikowanych czynności, to w gruncie rzeczy jest przedsięwzięciem będącym w zasięgu każdej OSP. Jest jednocześnie bardzo ważnym elementem mogącym wesprzeć rozwój naszej MDP. Warto zainwestować w pracę z drużyną na obozie wakacyjnym, bo młodzież z „koszar” wraca odmieniona. Jeśli nie czujecie się na siłach, aby zrobić coś samodzielnie, zawsze można połączyć siły z drużynami z sąsiedniej gminy lub powiatu bądź skorzystać z gotowych propozycji obozów.

**Opracowane przez Forum
Instruktorów Ratownictwa
i Edukacja Drużyn Pożarniczych**